תורה אור

*ימי לידה שאינה רואה בהן מהו שיעלו לספירת זיבתה אמר רב כהנא ת"ש ראתה שנים ולשלישי הפילה ואינה יודעת מה הפילה הרי זו ספק זיבה ספק לידה מביאה קרבן ואינו נאכל וימי לידתה שאין רואה בהן עולין לה לספירת זיבתה אמר רב פפא שאני התם כיון דאיכא למימר יולדת זכר היא וכל הני שבעה יתירי דקיהבינן לה סלקי לה לספירת זיבתה אמר ליה רב הונא בריה דרב יהושע לרב פפא ביולדת זכר איכא לספוקי ביולדת נקבה ליכא לספוקי אלא לאו שמע מינה עולין שמע מינה *תשעה ימים טמאין ותשעה ימים טהורין משמשת שמונה ימים מתוך שמונה עשר עשרה ימים טמאין ועשרה ימים טהורים ימי שמושה *כימי זיבתה וכן למאה וכן לאלף :

הדרן עלך בא סימן

דם הנדה ובשר המת מטמאין לחין ומטמאין יבשין אבל הזוב והניע והרוק *והשרץ והנבלה והשכבת זרע מטמאין לחין ואין מטמאין יבשין ואם יכולין להשרות ולחזור לכמות שהן מטמאין לחין ומטמאין יבשין *וכמה היא שרייתן *בפושרין מעת לעת רבי יוסי אומר בשר המת יבש ואינו יכול להשרות ולחזור לכמות שהיה טהור : **גמ'** מנא הני מילי אמר חזקיה דאמר קרא והדוה בנדתה (ויקרא טו) מדוה כמותה מה היא מטמאה אף מדוה מטמאה אשכחן לח יבש מנלן אמר רבי יצחק אמר קרא יהיה בהויתו יהא (שם) ואימא הני מילי בלח ונעשה יבש יבש מעיקרו מנלן ותו הא דתנן *המפלת כמין קליפה כמין שערה כמין עפר כמין יבחושין אדומים תטיל למים אם נמוחו טמא מנלן יהיה רבויא הוא אי מה היא עושה משכב ומושב לטמא אדם ולטמא בגדים אף דמה נמי עושה משכב ומושב לטמא אדם ולטמא בגדים אטו דמה בר משכב ומושב הוא ולטעמיך אבן מנוגעת בת משכב ומושב היא דאיצטריך קרא למעוטי דתניא יכול תהא אבן מנוגעת עושה משכב ומושב לטמא אדם לטמא בגדים ודין הוא ומה זב שאינו מטמא בביאה עושה משכב ומושב לטמא אדם לטמא בגדים אבן מנוגעת שמטמאה בביאה אינו דין שמטמאה משכב ומושב לטמא אדם לטמא בגדים ת"ל הזוב הזוב ולא אבן מנוגעת טעמא דמעטיה קרא הא לאו הכי מטמאה ומינה לאו מי אמרת הזוב ולא אבן מנוגעת ה"נ אמר קרא אשר היא יושבת עליו היא ולא דמה

אי

ימי לידתה. כגון ילדה כזוב ופסקה מיד: הכי גרסינן ראתה שנים. ראתה שני ימים בסופי בתוך י"א שבין נדה לנדה: ספק לידה ספק זיבה. שמא לידה שמא זיבה שמא לא זו ולא זו אם ולד הוא ולא ראתה בפתיחת הקבר הרי היא לידה ולא זיבה ואם אינו ולד וראתה דם בפתיחת הקבר הרי היא זיבה ואין כאן לידה ואם ולד הוא וראתה דם בלידה הרי זו יולדת בזוב ואם נפתח קבר בלא דם ואינו ולד אין כאן לא זו ולא זו הלכך ספק הוא ונטיל עליה חומר לידה לטמא שבועיים אפילו לא תראה וחומר זיבה שכל זמן שלא תפסוק ז' נקיים לא תטהר ומביאה קרבן ואינו נאכל שמא אין כאן לא לידה ולא זיבה: וימי לידתה שאין רואה בהן עולין כו'. ואע"ג דאיכא לספוקי ביולדת בזוב ויש כאן לידה וזיבה: משום דאיכא למימר כו'. אבל אי הוה פשיטא לן דיולדת נקבה היא לא סלקי לה: ט' ימים טמאין. תרי מינייהו זיבה וכי ימים טהורין חד מינייהו הוי שימור ושמונה לתשמיש וביום י"ט הויא תחלת נדה וכן לעולם לא תהא זבה: ימי שמושה כימי זיבתה. דמעשרה טמאין הוו ז' נדה וג' זיבה ומעשרה טהורין ז' לספירה וג' לתשמיש הרי ימי שימוש (א)כימי זיבה: וכן למאה. טמאין ז' ימי נדה וכולהו ימי זיבה ומאה טהורין ז' לספירה וכולהו לתשמיש וכן לאלף:

הדרן עלך בא סימן

דם הנדה. והניע. קר"ק בלע"ז. וממעיינות הזב הן והוי אב הטומאה: וכמה היא שרייתן. דנימא אי הדרא כי האי שיעורא לחין נינהו: בפושרים מעת לעת. אבל אי בעי טפי מים חמים או יותר ממעת לעת יבשין הן: **גמ'** מנא הני מילי. דדם נדה מטמא מגעו ומשאו: אשכחן לח. דדוה לא משמע כעין שהוא זב: יהיה. דם יהיה זובה: יבש מעיקרו. כגון הני דתנינן: מין שערה. לדומה: עושה משכב. שיהא משכבו מטמא אדם ולא יהא ראשון במגעו · אלא אב הטומאה כמשכב נדה עצמה: שאינו מטמא בביאה. אדם הנכנס עם הזב בבית אינו טמא: אבן המנוגעת. מטמאה בביאה אדם הנכנס עמה לבית דכתיב · והבא אל הבית וגו': הזוב. אשר ישכב עליו הזוב (ויקרא טו): היא. עושה משכבה אב הטומאה ולא דמה עושה משכבה אב הטומאה אבל מטמא הוא את שתחתיו משום משא להיות ראשון ואף על פי שאין נוגע בו דהא איתקש לנדה והכי נמי תנן באבות הטומאה (כלים פ"א מ"ג) דדם נדה מטמא במשא:

אי

אלא ש"מ עולין ש"מ · וטעמא דרב הונא בריה דרב יהושע אע"ג דהוי ספק ספיקא מ"מ או בעלמא אין עולין הכא נמי הוה לן למגזר אטו בעלמא: **וכן** למאה וכן לאלף · ימי שמושה (ב) כימי זיבתה דמאחר ז' ימי נדה כל ימים שתראה אפילו מאה או אלף מקרו ימי זיבתה עד שתספור ז' נקיים :

הדרן עלך בא סימן

דם הנדה · מנא הני מילי · ונראה דהאמר בפ' בנות כותים (לעיל לד:) לאחרים גורם טומאה לעצמו לא כ"ש ולית ליה דשעיר המשתלח יוכיח הכא לא צריך קרא ומיהו לדם נדה של מצורעת איצטריך שפיר קרא דהדם אינו גורם טומאה ולקמן דמצריך קרא לטומאת זובו במגע ובמשא ולא יליף מדם הנדה דהכא משום דאיכא למפרך מה לדם הנדה שכן מטמא באונס ואם תאמר וכיון דלא ילפינן מהכא אמאי איצטריך לקמן קרא למעוטי זוב יבש מהיכא תיתי לטמא ויש לומר כיון דהשוה הכתוב דם נדה וזוב לטומאה ממילא ילפינן מהדדי דגלויי מילתא בעלמא הוא: **ותו** הא דתנן המפלת כו' · תימה דהייט הויא קושיא גופיה וי"ל דה"ק וכ"ת דאין הכי נמי דיבש מעיקרא טהור והתנן המפלת כו' או נמי י"ל ותו יבש משונה כמין יבחושין או כמין קליפה מנלן : **יכול** תהא אבן מנוגעת כו' · אבן מנוגעת שמטמאה בביאה כו' · ואם תאמר מה יוכיח שמטמא בביאה ואינו עושה משכב ומושב ועוד מצורע גופיה מפרש ר"ת בריש אלו דברים (פסחים דף סז:) דלא עביד משכב ומושב אלא לטמא אוכלין ומשקין ויש לומר דמקרא דהכא ממעטינן להו הזב ולא המצורע ולא המת : **אף** מדוה נמי מטמא באבן מסמא · ואם תאמר כיון דממעטינן מדוה מהיא (ג) לטמא משכב ומושב ממעטינן נמי מאבן מסמא דהא מכח משכב ומושב אתי טומאה לאבן מסמא כדתנן בת"כ מנין לרבות עשר מלשות זו על גב זו ועל גביהן אבן מסמא תלמוד לומר כל המשכב ואור"י דאבן מסמא נפקא לן משום דרשא דלא מטמא אלא אוכלין ומשקין ולהכי איצטריך למעוטי מדוה אף מאבן מסמא שהיא טומאה קלה :

אבן

[ד"ה שכן שוכב מ"מ ע"ש]

תוספי הרא"ש

אלא ש"מ עולין ש"מ וטעמא דרב הונא בריה דרב יהושע הוי ראע"ג דספק ספיקא הוא מ"מ אם בעלמא אין עולין הכא הוה לן למיגזר אטו בעלמא :

סליק פירקא

מנה"מ . וסק"ו לא ממעטינן ליה כיון שגורם לאחרים טומאה לעצמו לא כ"ש דאיכא למימר שעיר המשתלח יוכיח ולרבא דלית ליה שעיר המשתלח יוכיח לעיל בפ' בנות כותים איצטריך לדם הנדה של מצורעת שאינו גורם לה טומאה ותימה לקמן אמאי צריך קרא לטמא זובו במגע ומשא ניליף מדם הנדה ואי פרכת שכן מטמא באונס א"כ אמאי איצטריך קרא לקמן למעוטי זוב יבש מהיכא תיתי דהוה טמא וי"ל דעיקר טומאה הדאי לא ילפינן מנדה משום הך פירכא אבל כיון שהשוה הכתוב לטומאה ממילא ילפינן מהדדי לטמאות לח ויבש דתלויי מלתא בעלמא הוא : ותו הא דתנן המפלת כמין חתיכה · תימה מאי ותו הייט קושייתא טפה וי"ל דהוי כמו אלכה תנן וכ"ת ה"נ יבש מעיקרו טהור והא תנן המפלת וכו' א"כ ותו יבש משנה כי האי שנעשה כמין יבחושין או קליפה מנא לן : יכול תהא אבן מנוגעת עושה משכב ומושב לטמויי אדם לטמויי בגדים · ותימה מי חמירא ממצורע גופיה דלא עביד משכב ומושב אלא לטמויי אוכלין ומשקין כדמוכח בפסחים פרק אלו דברים · ולקמן בפרק בתרא אפרשנו בע"ה · וי"ל דעיקר דינא לא בעי' למילף אלא לטמויי אוכלין ומשקין כעין מצורע אלא כיון דמהך ק"ו מצי למילף נמי אדם ובגדים נקט אדם ובגדים הלכך לא חש למימר מצורע יוכיח שמטמא בביאה ואינו עושה משכב ומושב לטמא אדם לטמא בגדים משום דידע דעיקר מילתיה לא יליף אלא לטמויי אוכלין ומשקין כעין מצורע · ועוי"ל דהא דמצורע גופיה אינו עושה משכב ומושב אלא לטמא אוכלין ומשקין הייט מהכא הזב ולא המצורע ואבן המנוגעת נמי אשר דעושה משכב ומושב לטמא אוכלין ומשקין כעין מצורע והא דלא פריך תלמודא אלמא עושה משכב ומושב לטומאה קלה משום דלא הוה ידע להוכיח שהוא כך לא ממשנה ולא מברייתא : אבן המנוגעת שמטמאה בביאה כו' · תימה מה יוכיח שמטמא בביאה ואינו עושה משכב ומושב · וי"ל דמת גופיה נמי לא איטמא אלא מהכא

אי [מיי' פ"ז מהל' איסורי ביאה הל' יז]:

איי [מיי' פ"ז מהל' איסורי ביאה הל' כב]:

סט א מיי' פ"ו מהל' איסורי ביאה הלכה כו:

ע ב ג מיי' שם הלכה כז:

א ד מיי' פ"ב מהל' מטמאי משכב ומושב הלכה א סמג עשין רמג:

ב ה מיי' פ"ה מהלכות טומאת מת הלכה א:

ג ו מיי' פ"ד מהלכות משכב ומושב הל' א:

ד ז מיי' פ"ד מהלכות שאר אבות הטומאות הלכה יג:

ה ח מיי' שם פ"ה הלכה יב:

ו ט מיי' שם פ"ה הלכה יד ופ"ב מהלכות מטמאי מו"מ הלכה א:

ז י כ מיי' שם:

ח ל מיי' פ"ה מהלכות מטמאי משכב ומושב הלכה ס:

ט מ מיי' פט"ו מהל' טומאת צרעת הל' ב:

י נ מיי' פ"ה מהלכות מטמאי משכב ומושב הלכה ח:

מוסף רש"י

כמין שערה. שער (לעיל כב.). יבחושין. יתושין (שם). אם נמוחו טמא. משום נדה, לדם הוא (שם, ושם כב:).

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ימי שמשה וכו' כימי זיבה: (ב) תוס' ד"ה וכן וכו' כימי זיבתה: (ג) ד"ה אף וכו' מהיא מלטמא משכב ומושב ממעטינן; ליה נמי וכו' וכל המשכב :

נ"ל אתיא

עיין מהרש"א

[לעיל כב.]

[פ"ז כח:]

לעזי רש"י

קר"ק. ניע, צואת האף (או אולי: רוק סמיך).

גליון הש"ס

בתוס' בסוכה כמין קליפה · עיין זבחים דף מ"ט ע"א : תוס' ד"ה אף מדוה כו' אם שמחתה משום משא · עי' שבת דף פ"ג ע"ב בתוס' ד"ה כזית כו :

לעיל כב: כבי

[במגעו רש"י]

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה ימי שמשה וכו' הרי ימי שמוש כימי זיבה כצ"ל : ב] תוס' ד"ה וכן למאה וכו' ימי שמשה כימי זיבתה וכו' כצ"ל :

מוסף רש"י (שייך לעמ' הבא) הגלודה. שניטל עורה, או מחמת שחין או מחמת מלאכה, ולא נשתייר כלום, ובגמ' מפרש כמה ישאר מן העור ותהא כשרה (חולין נד.). שעורותיהם כבשרן. מטמאין כבשרן (חולין קכב.). וכולן. כל אלו שמנו חכמים בהעור והרוטב שעורותיהן מטמאין כבשרן מפני שהוא רך ודרכו לאכול (פסחים מו.) שעבדן. אם עיבדן נעשה עור ובטלו מתורת בשר וטהורין (חולין קכב.). או שהילך בהן. שטמנן לדרוס עליהן ברגלים שהוא קלת עיבודן (שם) דרך עורות לשוטחן לפני דריסת רגלי אדם והוו תחילת עיבודן (פסחים שם). וזובו טמא. הייט ראייה שניה, שהרי מנה הכתוב שתים, זב מבשרו וזובו טמא (לעיל לד:). לימד על הזוב שהוא טמא. שהטיפה עצמה טמאה (לעיל מד.). לאחרים גורם טומאה. כלומר טיפה זו גורמת לבעליה שמטמא במשא, כדכתיב (ויקרא טו) הנוגע בכל אשר יהיה תחתיו, ואוקמינן בעליונו של זב, היא עצמה לא כל שכן (לעיל לה.). שעיר המשתלח יוכיח שגורם טומאה לאחרים. למשלחו, כדכתיב והמשלח את השעיר וגו', והוא עצמו טהור. שאין בהמה מטמאה מחיים (שם).